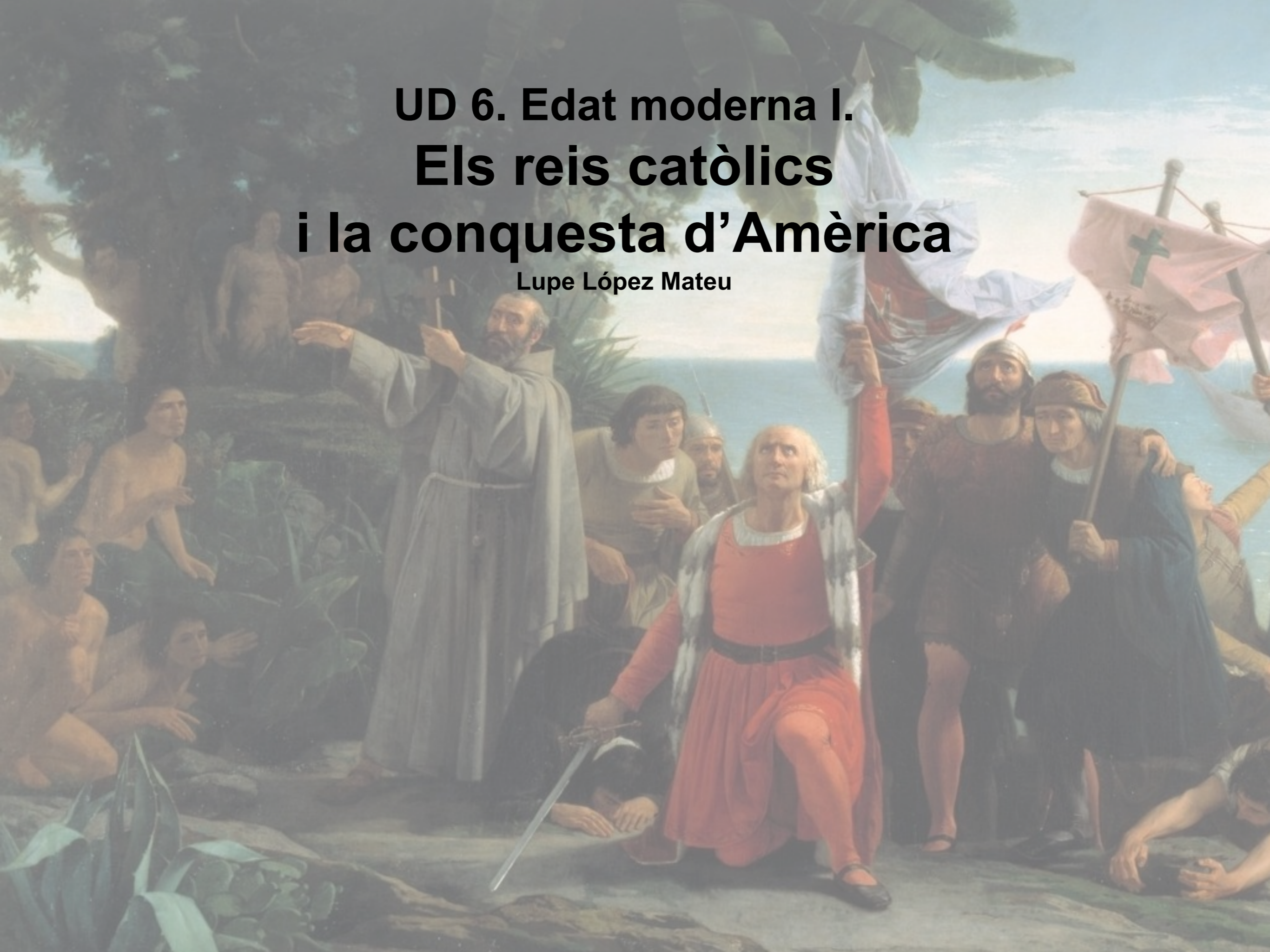

UD 6. Edat moderna I. Els reis catòlics i la conquesta d'Amèrica

Lupe López Mateu

Edat Moderna

1469 Inici monarquies autoritàries

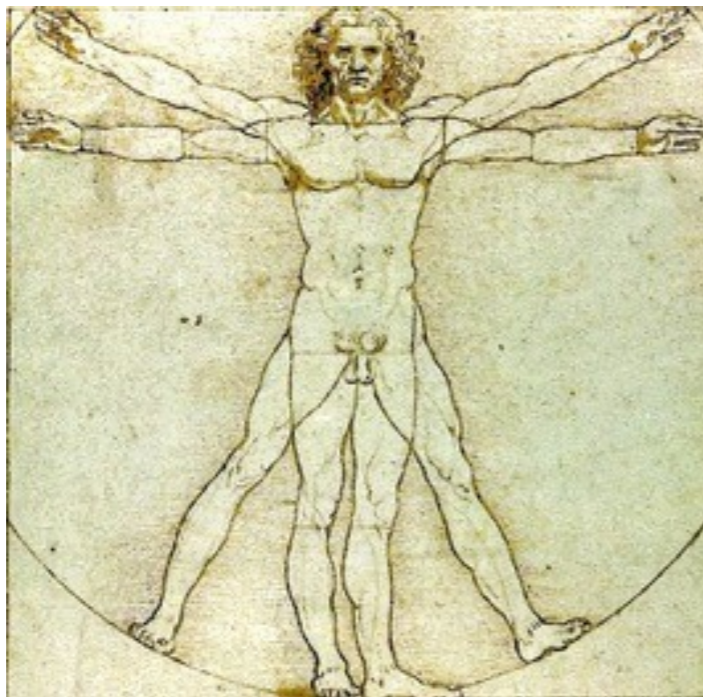
1492 Arribada a Amèrica

1789 Revolució francesa

1453 caiguda
Constantinoble

Humanisme i Renaixement s.XV-XVI

1517 Reforma protestant

Barroc s.XVII-XVIII i Il·lustració

EDAT MODERNA
Europa
XV- XVIII

ETAPES

XVI Època del Renaixement

XVII Època del Barroc

XVIII Època de la Il·lustració i Absolutisme

CAUSES

-Desaparició de l'**Imperi bizantí**.

-**Descobriments geogràfics** de portuguesos i castellans a l'Àfrica, Amèrica i Àsia.

-Sistema feudal entra en crisi → **Capitalisme**.

-**Trencament del cristianisme** per Reforma protestant.

-Nova mentalitat i cultura → **Humanisme i Renaixement**.

bubbl.us

created with <https://bubbl.us>

1. Com va evolucionar políticament la Península Ibèrica?

Durant l'Edat Mitjana, la Península Ibèrica formava un territori polític conegut com a **Al-Àndalus**, des de l'any 711 fins a l'any 1031 va controlar gairebé la totalitat de la Península, però a poc a poc anirà perdent territori fins a la seva total desaparició l'any 1492.

1. com va evolucionar políticament la Península Ibèrica?

La Península en 1031.

La Península en 1100.

La Península en 1200.

La Península en 1300.

A partir del **segle XI** els **regnes cristians** van aprofitar la debilitat de les taifes musulmanes per **avançar i arrabassar-los territori**. Els regnes cristians acabaran ocupant tota la Península Ibèrica a excepció del sud, en què **Al-Àndalus** quedarà reduïda al **Regne de Granada**.

1. com va evolucionar políticament la Península Ibèrica?

L'any 1300 a la **Península Ibèrica** hi havia **5 regnes**:

- El Regne de Granada. (Musulmà)
- El Regne de Portugal. (Cristià)
- El Regne de Castella. (Cristià)
- El Regne d'Aragó. (Cristià)
- El Regne de Navarra. (Cristià)

2. Com va ser el regnat dels Reis Catòlics?

L'Edat moderna es va iniciar a Espanya amb el regnat dels Reis Catòlics. Va començar l'**hegemonia espanyola a Europa**, consolidada després per el seu nét Carles i el seu besnét Felip II.

El matrimoni d'Isabel de Castella i Ferran d'Aragó el 1469 va suposar la unió del regne de Castella i la corona d'Aragó. El seu govern es va caracteritzar per:

-Unió territorial: Castella va annexionar Granada (1492) i Navarra (1512). Però la unió amb Aragó es va tractar només d'una unió dinàstica, es a dir, els dos territoris compartien monarquia, però van mantindre les seues institucions, lleis, costums, llengua i moneda.

-Unitat religiosa: els reis catòlics van adoptar diferents mesures contra els jueus i els musulmans, van crear el **Tribunal de la Inquisició** (1478) que perseguia els heretges i van obligar als jueus i els mudèjars (musulmans en territori cristià) a batejar-se o anar-se. Els jueus varen ser expulsats en 1492 i els musulmans en 1609. Els conversos varen sofrir persecucions i fins i tot assassinats a les Actuacions de Fe de la Inquisició.

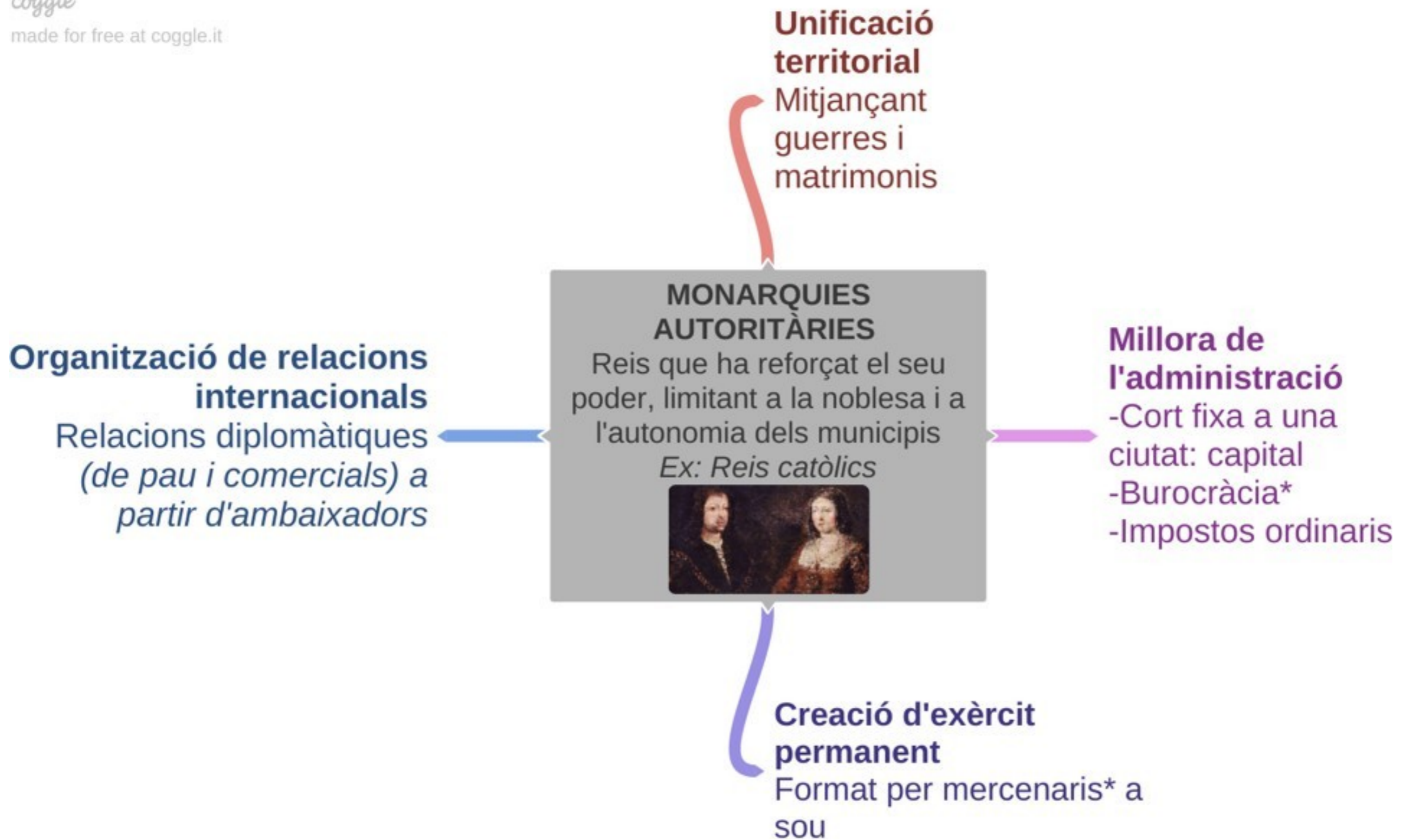
-Establiment de l'estat modern: els Reis Catòlics per controlar el seu poder varen **imposar la seua autoritat sobre la noblesa**, el clergat implantant una monarquia autoritària. Van crear un **exèrcit permanent**, substituint les tropes feudals, que només se reunien en temps de guerra, formant un exèrcit professional pagat amb sou. Van organitzar les **relacions internacionals** amb diplomàtics a altres països.

Crema de jueus acusats de ser els causants de la Pesta Negra de 1348-1351.

Expulsió dels mudejars

Activitats de síntesi

- 1. Com s'anomenen els Reis Catòlics i a quines corones representen?
- 2. Quins regnes de la península van unificar els Reis Catòlics?
- 3. Explica en que va consistir la unió territorial, la unitat religiosa i l'Establiment de l'estat modern durant el regnat dels RRCC:

3. Quins van ser els descobriments geogràfics del s. XVI?

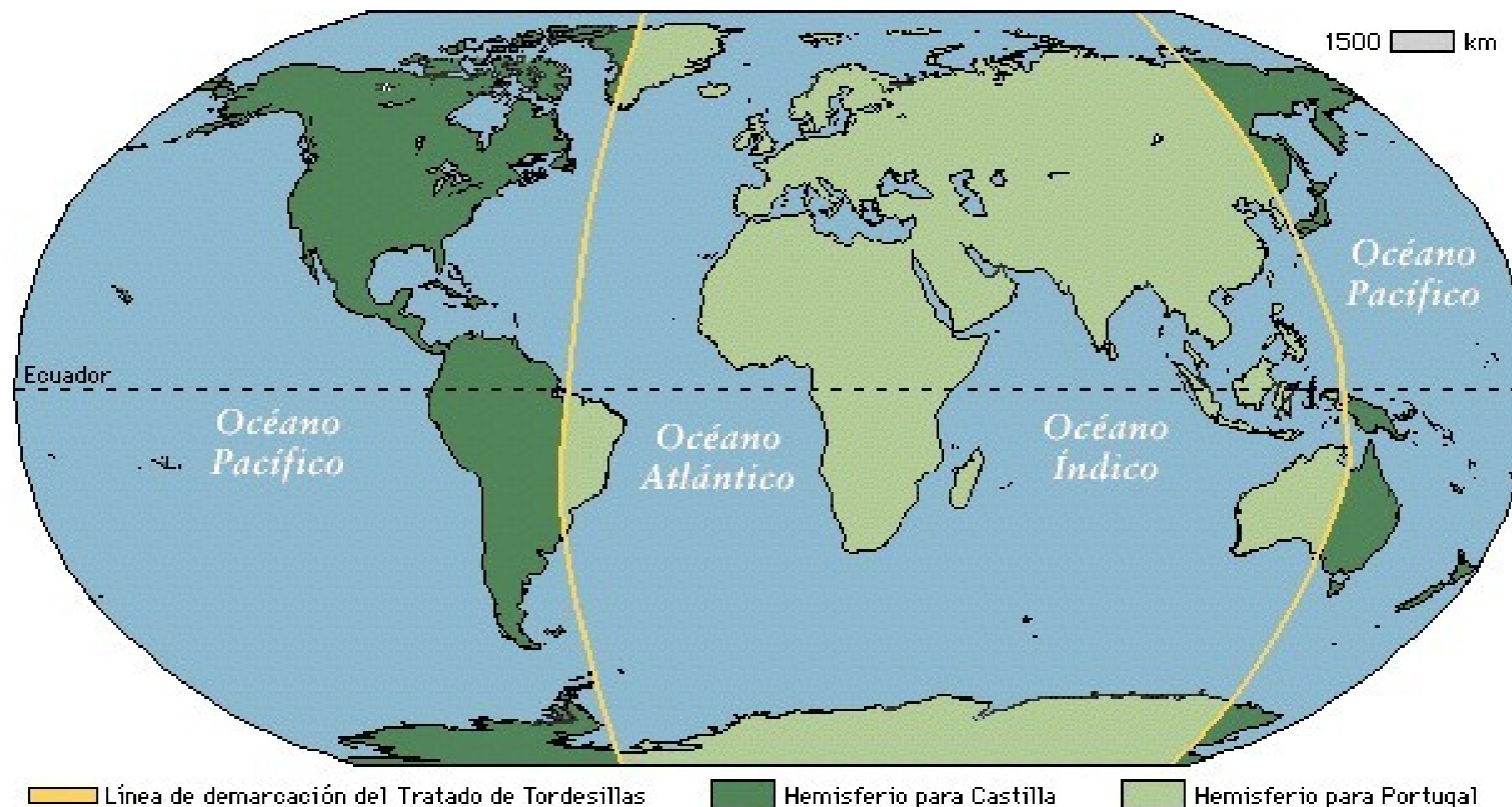
Els europeus van començar a ampliar el món conegut per les següents **causes**:

-**Polítiques**: després de finalitzar la conquesta de la Península ibèrica, els regnes cristians volien seguir la seua expansió, ja que les conquestes noves eren una oportunitat de obtindre or i plata per finançar-se.

-**Econòmiques**: la caiguda de Constantinoble en poder dels turcs havia tancat el comerç europeu a través d'Àsia, era necessari trobar un camí nou. També es buscava una nova ruta marítima de l'Índia i Xina.

-**Científiques**: en aquesta època es van difondre llibres que deien que la Terra era redona, per tant alguns mariners van considerar factible navegar per l'oest per arribar a l'Índia i la Xina.

Per evitar conflictes entre els descobridors de Castella i Portugal, es va delimitar les zones d'influència de les noves terres conquerides en el **Tractat de Tordesillas**.

3. Quins van ser els descobriments geogràfics del s. XVI?

Els viatgers:

Cristòfor Colom, mariner d'origen italià, va buscar una altra ruta cap a l'Índia per l'oest i va arribar a les Antilles a Amèrica el 1492. Encara que al segle X els nòrdics o vikings havien arribat a Groenlàndia i Amèrica del Nord des d'Islàndia. Com que Colom havia interpretat malament les dades geogràfiques que tenia, pensava que els territoris descoberts es corresponien amb l'Índia. Posteriorment el comerciant i cosmògraf **Amèrico Vesputio** va ser el primer a afirmar que es tractava d'un continent nou, per això es va acabar usant el seu nom per al continent.

Magallanes va començar el 1519 amb la intenció d'arribar a l'Índia per l'oest, però involuntàriament van fer la primera volta al món. El viatge de tornada a Espanya el va acabar l'espanyol **Juan Sebastián Elcano** el 1522. Les **conseqüències** van ser les següents:

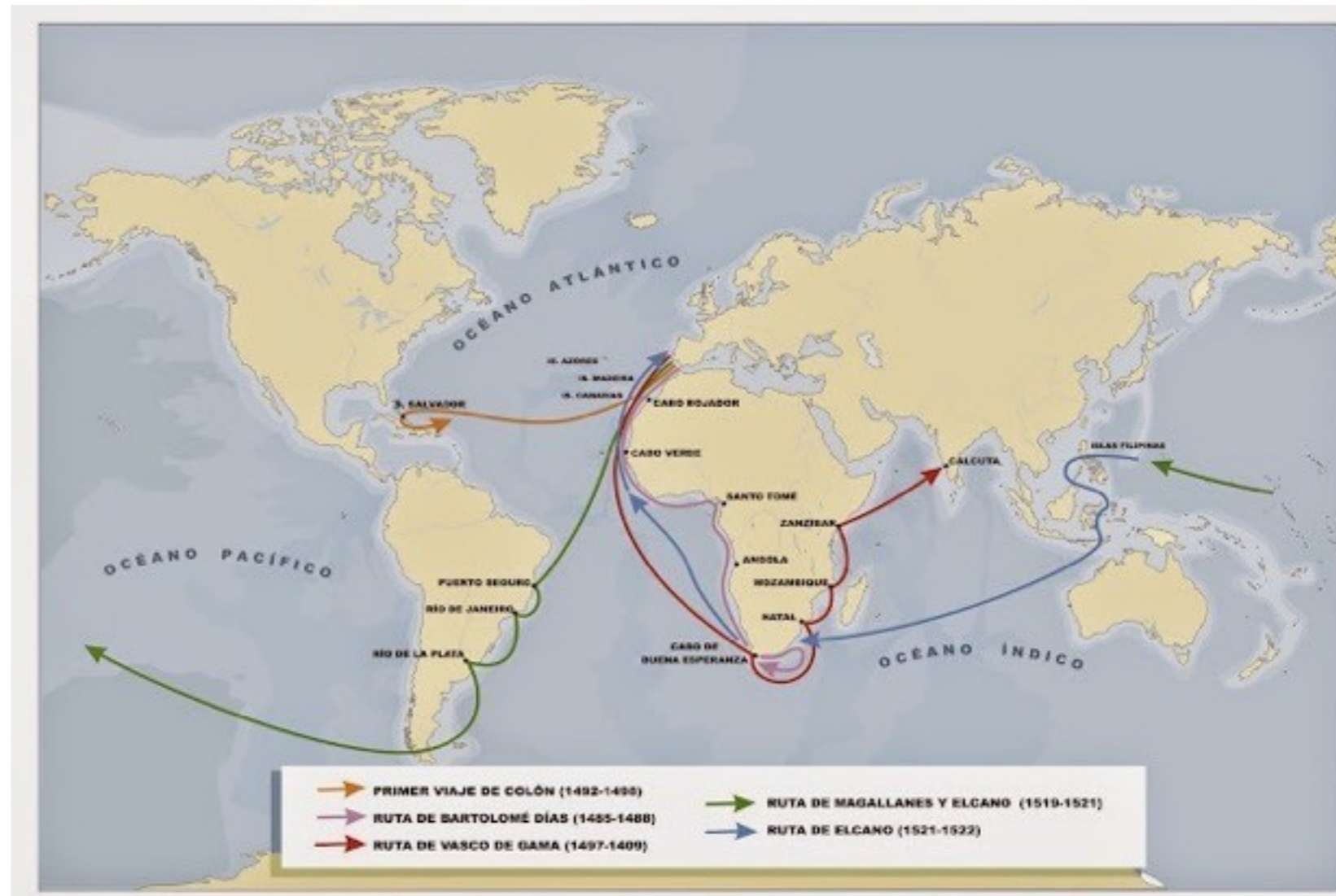
-Encara que ja se sabia que la **terra era esfèrica**, es va comprovar que el seu diàmetre era més gran del que creien en aquella època. Es va completant el mapa del món.

-Es va descobrir que els **oceans** estaven **connectats**.

-Es van **descobrir** moltes **illes i arxipèlags** i en viatges posteriors els espanyols van descobrir **Austràlia**.

-Els espanyols van començar la **conquesta de les Filipines**, arxipèlag asiàtic proper a la Xina.

-Es va descobrir que la **terra gira sobre el seu eix**, ja que a la tornada del viatge hi havia un desfasament d'un dia al compte dels mariners. Elcano pensava que havia arribat dimecres i era dijous.

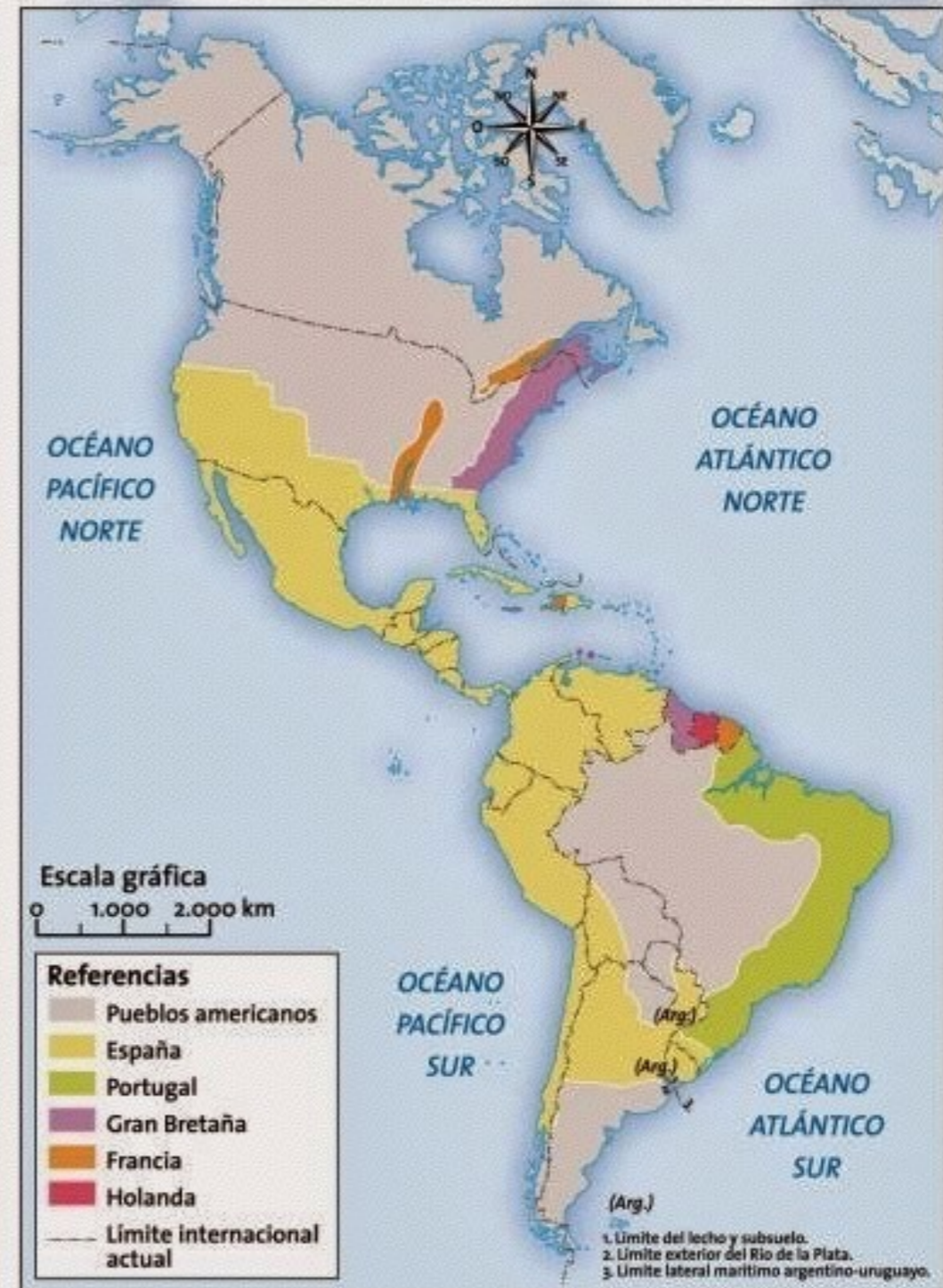
4. Com van conquerir els espanyols Amèrica?

-Procés ràpid que es va dur a terme entre 1519-1558. Gràcies a l'armament dels conqueridors i inicialment van ser identificats amb déus.

-1º etapa: Hernan Cortés arriba a Mèxic en 1519, segresta al rei Moctezuma i en 2 anys se fa amb tot el territori. Francisco Pizarro arriba a Perú en 1531 i executa al seu rei Atahualpa.

-2º Etapa: Amèrica del Sud; Amèrica Central i el sud d'Amèrica del Nord (Florida, Texas, Califòrnia). 1546

-3º Etapa: segles XVI-XVIII colonització Nord Amèrica per França, Gran Bretanya i Holanda

Després de la conquesta, les Índies es van incorporar a la corona de Castella. El territori es va organitzar en **virregnats**, governats per virreis, representats directes del rei.

-**Virregnat de Nova Espanya** (Mèxic, Califòrnia, Nevada, Colorado, Utah, Nuevo México, Arizona, Texas, Oregón, Washington, Florida i parts d'Idaho, Montana, Wyoming, Kansas, Oklahoma i Luisiana, per part dels actuals Estats Units; Cuba, República Dominicana, Puerto Rico, Trinitat i Tobago i Guadalupe)

-**Virregnat de Perú** (Perú, Xilè),

-**Virregnat de Nova Granada** (Colòmbia i Equador)

-**Virregnat de Río de Plata** (Argentina, Xilè, Bolívia, Paraguai, Uruguai),

-**Capitania General de Xilè** (Xilè)

-**Capitania General de Veneçuela** (Veneçuela)

Les colònies espanyoles formaran part del **Imperi Espanyol** o Monarquia Hispànica **des del segle XVI fins el XIX** quan començà el procés de **independència**. A 1898 Espanya perdrà les últimes colònies de Cuba, Puerto Rico i Filipines.

Activitats de síntesi

4. Per què es va anomenar el “nou món” Amèrica?
5. Quins països europeus van colonitzar Amèrica?
6. Quines van ser les causes de l'arribada a Amèrica?
7. De quin segle a quin segle Amèrica va estar sotmesa a la dominació europea?
8. Quines van ser les aportacions de la primera volta al món?

5. Com era la societat i economia a Amèrica?

L'exploració econòmica

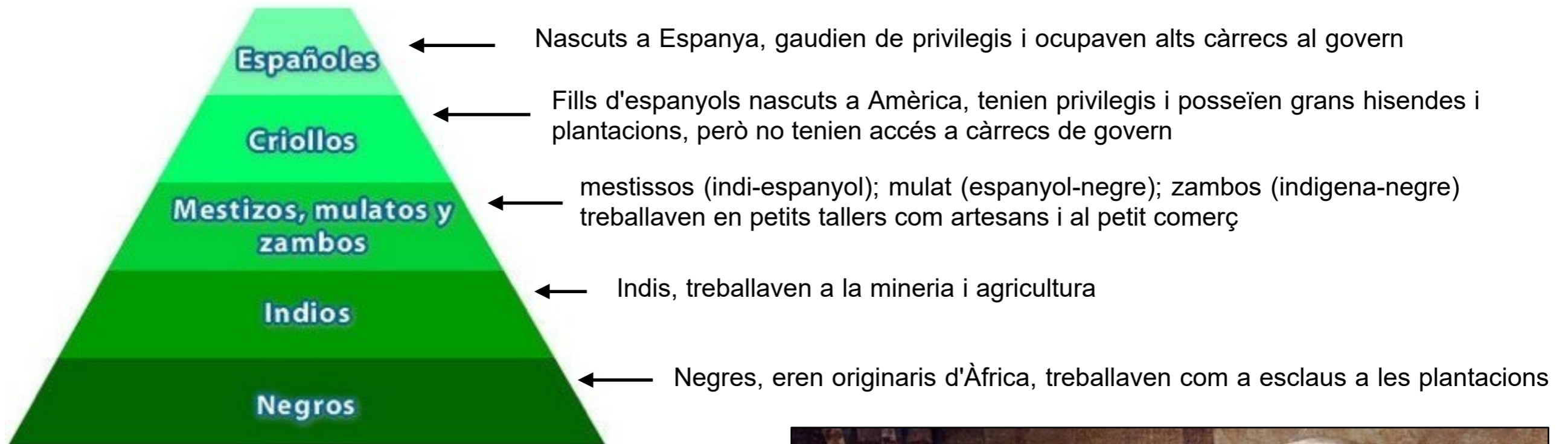
-La **minera**, principal activitat econòmica per a l'obtenció d'or i plata. El treball a les mines el feien els indis de manera forçada i assalariada.

-**Activitats agràries**, desenvolupades per treballadors indígenes o per esclaus africans.

L'agricultura i la ramaderia es destinaven al comerç.

--Productes introduïts pels europeus: blat, civada, vinya, olivera, cafè, sucre, vaca, porc, cavalls i aus de corral.

--Cultius americans: dacsca, creïlla, tomaca, fesol, pimentó, carabassa, cacau i tabac.

Encomienda

Consistia en el lliurament a un conqueridor d'un grup d'indis perquè treballaren les terres, a canvi l'encomendador havia de vetlar pel seu benestar, donar-lis un xicotet sou, vestir-los i ensenyar-los la doctrina cristiana.

Reis Catòlics volgueren fomentar els **matrimonis mixtos** amb l'esperança de facilitar la tasca evangelitzadora.

6. Per què hi havia africans a Amèrica?

L'esclavitud a Amèrica inclou l'esclavització de part de la població indígena a partir del descobriment d'Amèrica i la importació posterior a Amèrica d'**esclaus capturats a l'Àfrica subsahariana**.

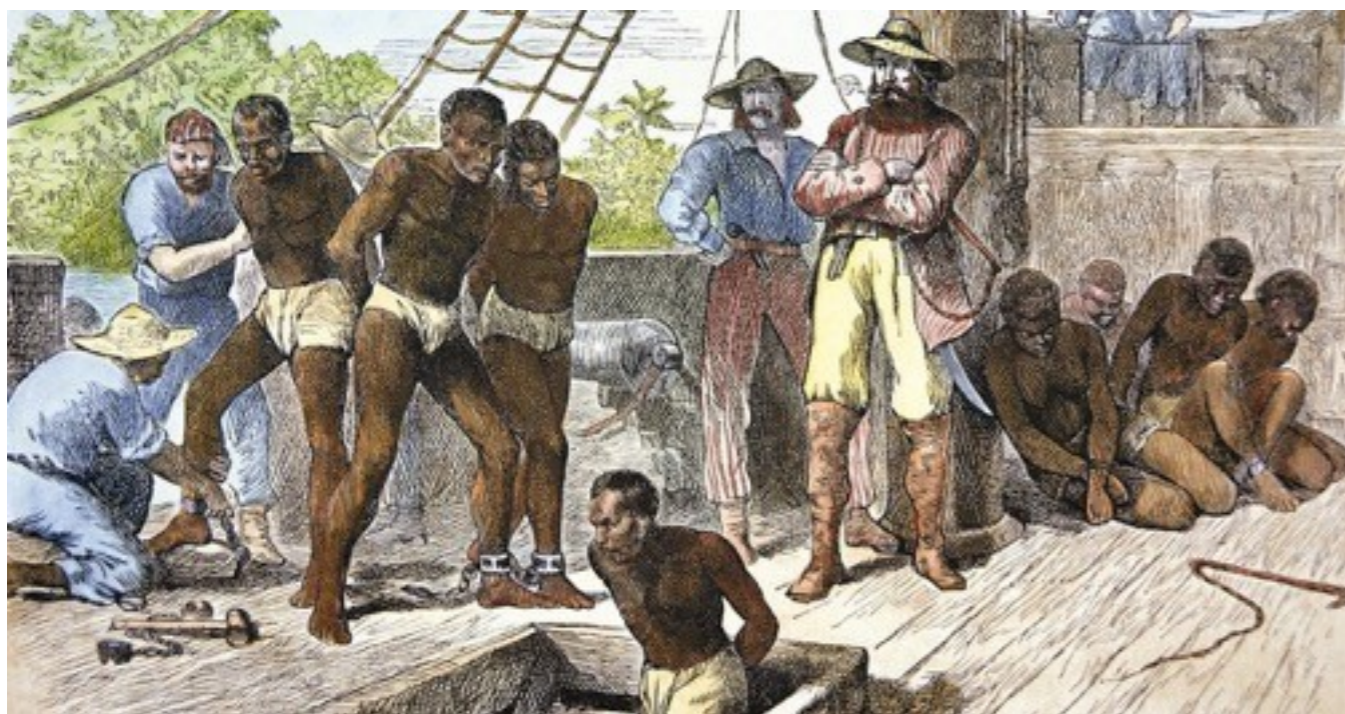
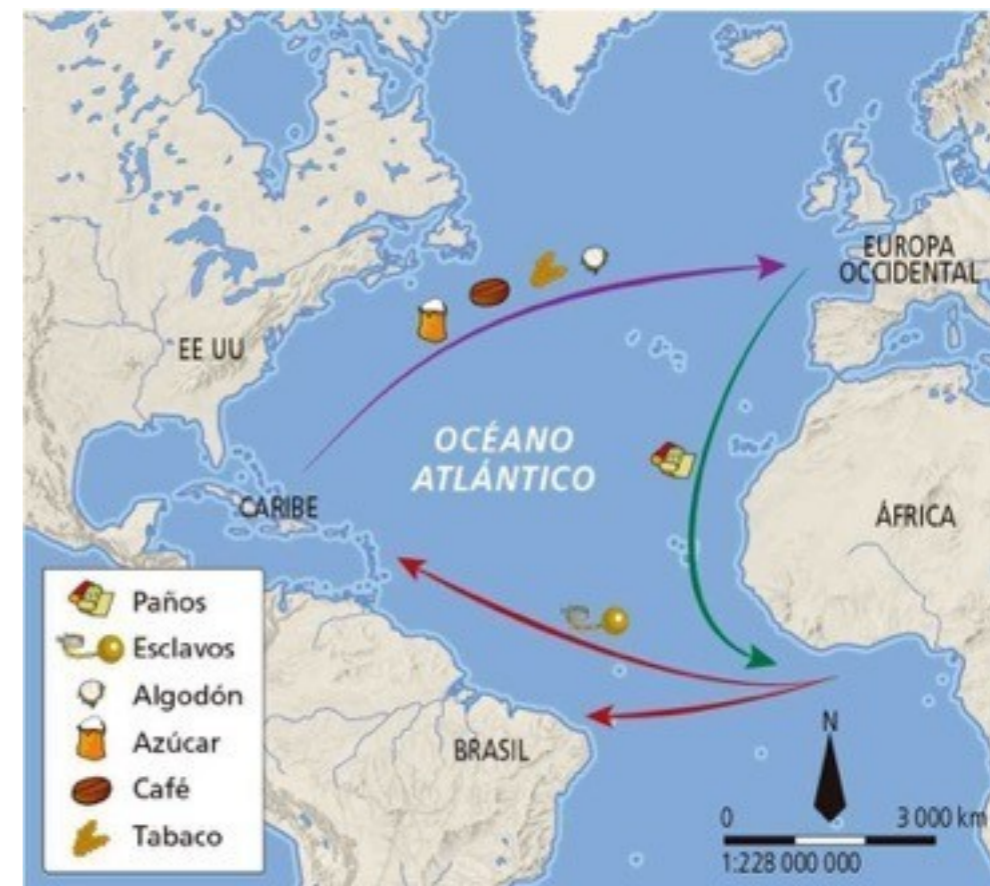
Lleis de Burgos de 1512, redactades pels RRCC, van tractar de suprimir els abusos dels colons espanyols a ultramar.

En 1530, amb el regnat de Carles I, l'esclavitud dels indis va ser prohibida oficialment, encara que alguns la van practicar de forma il·legal.

Es calcula que entre 1501 i 1641 van arribar així a Amèrica uns 620.000 africans. El trànsit massiu no va arribar però fins al segle XVIII, principalment a mans d'anglesos i francesos, que **van transportar més de 5 500 000**.

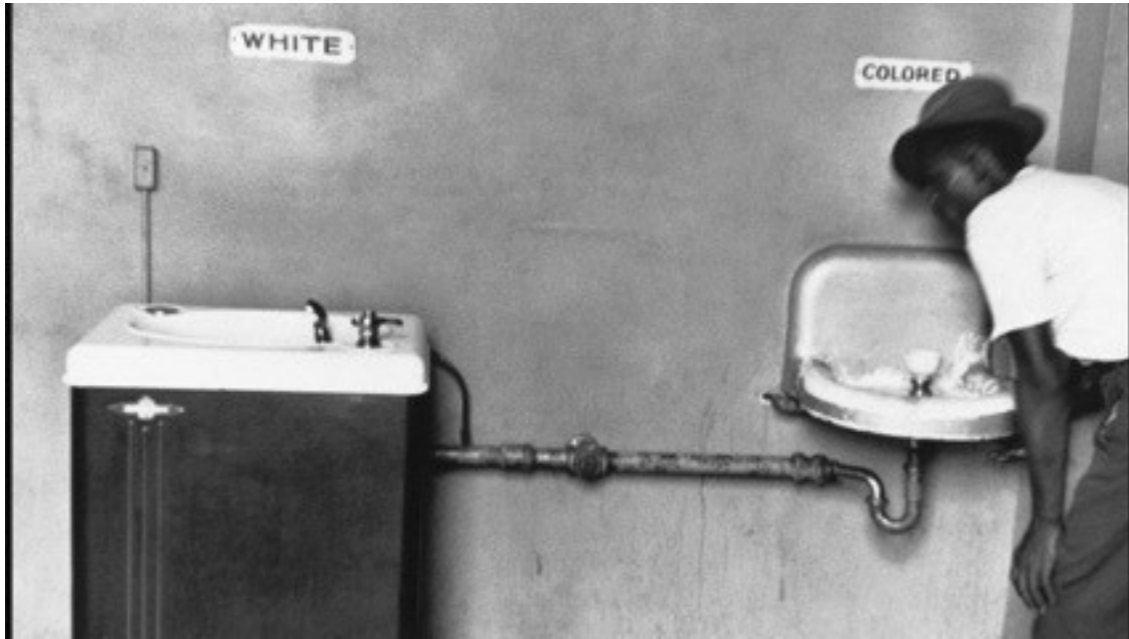
Els negrers efectuaven l'anomenat "**comerç triangular**". Carregaven rom, tabac i armes a Europa, el canviaven per esclaus i ivori a Àfrica i venien els esclaus amb lucre a Amèrica, d'on tornaven amb matèries primeres i minerals a Europa. Durant el trànsit aproximadament 50% dels esclaus moria.

L'esclavatge no **seria abolida** per tots els països americans fins a **finals del segle XIX**.

7. Què va passar als afroamericans?

La segregació o la separació racial és la separació d'espais (escoles, transport públic, treball, bars, etc.), i lleis per a les persones d'acord amb la seua descendència. El resultat va ser una societat desigual en què els negres eren discriminats i fins i tot atacats per persones i organitzacions racistes.

La segregació racial va ser practicada fins a mitjans del segle XX, com a resultat de la lluita pel Moviment pels drets civils als Estats Units, de la mà de persones com Rosa Parks i Martin Luter King.

Activitats de síntesi

9. Per què es van fomentar els matrimonis mixtos a Amèrica entre nadius i espanyols?

10. Com estava estructurada la piràmide social de l'Amèrica colonial?

11. Per què hi havia africans a Amèrica?

12. En que va consistir el comerç triangular?

8. Quines varen ser les conseqüències de la conquesta de Amèrica?

Polítiques

-Hegemonia espanyola i portuguesa a Europa, els dos països es van convertir en les majors potències colonials.

Culturals

-Imposició i difusió de la llengua castellana

-Evangelització catòlica

-Retrocés de la majoria de les cultures i les llengües precolombines.

-Fundació de ciutats colonials i universitats.

-Sincretisme cultural entre els europeus, nadius i africans: música, dansa, pintura, vestimentes.

Científiques

-Avanços tecnològics, geogràfics i sanitaris occidentals en el "Nou Món".

Socials

-Desaparició del 95% de la població nativa americana.

-Mestissatge ètnic entre tres ètnies: europea, africana i americana.

-Esclavitud de milions de persones durant més de 300 anys.

-Desigualtats socials a causa del racisme.

